

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**V МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей

24 березня 2021 р.

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 15 квітня 2021 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Ігнатишин М. В. – к.е.н., доц.,

Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц.,

Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 24 березня 2021 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 289 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2021

ЗМІСТ

Секція 1. Особливості розвитку фінансово-кредитної системи в сучасних умовах	
БАЧО Р. Й. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МІСЦЕВИХ ПОДАТКІВ І ЗБОРІВ В УКРАЇНІ	10
БЕЗРОДНА О. С. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ БАНКІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ ЇХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	11
БРАТЮК В. П., ВАКУЛА М. М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ	14
БРАТЮК В. П., ТУЛЬ О. С. АКТУАЛЬНІСТЬ СТРАХУВАННЯ ПІД ЧАС COVID-19	16
БРАТЮК В. П., ТУРОК Я. М. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ	19
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., КОПЧА В. В. РЕФІНАНСУВАННЯ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НБУ	22
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ШЕРШУН В. В. ВПЛИВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ	26
ДУБИНА М. В., І. В. САДЧИКОВА І. В. ЗАРУБІЖНІ КОНЦЕПЦІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ІНФРАСТРУКТУРА»	28
ІГНАТИШИН М.В., СТИНИЧ О. М. БІЗНЕС-КОНСУЛЬТУВАННЯ З НАРАХУВАННЯ ЄСВ ТА ЄДИНОГО ПОДАТКУ ПРИ СПРОЩЕНІЙ СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ	31
ЗОЗУЛЯК М. М., РЕСЛЕР М. В. СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	34
МОЛДАВАН Л. В. ОБМЕЖЕНІСТЬ ФІНАНСОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ КУПІВЛІ СІЛЬГОСПУГІДЬ СЕЛЯНСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ ТА СПОСОБИ УСУНЕННЯ ПРОБЛЕМИ	38
ПАНФІЛОВА Т. О. ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	42
ПЕТРИЧКО М. М., БУБРЯК К. М. ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ	46
ПЕТРИЧКО М. М. НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В КОНТЕКСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	48
ПРИСЯЖНЮК Т. В., ЗАКРЕВСЬКА Т. Р. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ КРОК ДО ПРОЗОРОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ	50
РОСОЛА У. В., КІШ Д. І. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ	53
РОСОЛА У. В., РОСОЛА О. А. РОЗВИТОК БАНКІНГУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	55
РОСОЛА У. В., ШЕРШУН В. В. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	57
СТЕГНЕЙ М. І., КУЦИНА В. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ	59
СТЕГНЕЙ М. І., КОЗИК Я. Я. РОЗВИТОК ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У НАПРЯМКУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	61
СТЕГНЕЙ М. І., ТОМИШИНЕЦЬ М. В. РОЛЬ СТАТИСТИКИ В ЖИТТІ СУСПІЛЬСТВА	63
ЧЕРНИЧКО Т. В. ЧИННИКИ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ ВІДНОСИН	65
ЧИЙПЕШ Н. М. «P2P-КРЕДИТУВАННЯ» - ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ РИНКУ КРЕДИТНИХ ПОСЛУГ	68

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

або за вислугу років, або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого статтею 26 Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу;

2) звільнення від сплати ЄСВ для осіб, які провадять незалежну професійну діяльність, за умови взяття їх на облік як фізичних осіб — підприємців і провадження ними одного виду діяльності одночасно як фізичною особою — підприємцем, так і особою, яка провадить незалежну професійну діяльність;

3) звільнення від сплати ЄСВ для осіб, які провадять незалежну професійну діяльність та фізичних осіб — підприємців, які мають основне місце роботи, за місяці звітного періоду, за які роботодавцем було сплачено страховий внесок за таких осіб у розмірі не менше мінімального страхового внеску.

Література:

1. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI / Верховна Рада України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2464-17/page>.

2. Хто і скільки сплачуватиме ЄСВ у 2021 році. / Інформаційний портал «Дебет-Кредит: бухгалтерські новини». URL: <https://news.dtkr.ua/labor/socialprotection/46372>.

3. Ліга закон [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ligazakon.ua/>

УДК 338.2

**М. М. ЗОЗУЛЯК,
М. В. РЕСЛЕР**
Мукачівський державний університет

СВІТОВИЙ ДОСВІД ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Головним суб'єктом інноваційного розвитку національної економіки та суб'єктів господарювання є держава, яка створює умови для підвищення науково – технологічного потенціалу країни, визначає пріоритети у сфері науково-технологічної діяльності і підтримує їх розвиток через систему фінансово-кредитних та податкових інструментів, формує організаційні механізми інформаційного і ресурсного забезпечення інноваційної діяльності. Ці заходи здійснюються через державну інноваційну політику.

Дослідженням питань інноваційної політики держави в контексті зарубіжного та вітчизняного досвіду займалися такі науковці, як: О. І. Амоша, С. В. Глібко, О. В. Розгон, А. В. Стріжкова, Н. Г. Шепель, І. В. Одотюк, О. М. Вермінська, Ю. В. Георгієвський, Ж. К.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сіднева, І. В. Федулова, В. І. Захарченко, В. М. Геєць, С. М. Ксьондз, Л. А. Жаліло, М. І. Крупка, С. С. Ковальчук, В. І. Дмитрів, І. М. Лицур, Ю. І. Горбачова, О. С. Кравчун, Б. В. Деревянко, В. М. Московкін, В. Н. Коваленко, А. С. Музиченко, О. Ф. Уткін, А. М. Паче, Дж. Строгілопулос, Г. Румпф та інші. У своїх працях вони приділяли увагу вивченню інноваційно-інвестиційної політики держави як чинника забезпечення стабільності економіки. Проте питання щодо модернізації промисловості та розвитку інноваційної моделі економічного зростання і надалі залишаються актуальними для дослідження.

Як стверджує Кравчун О. С., державна інноваційна політика на сучасному етапі - це сукупність науково-технічних, виробничих, управлінських, фінансово-побутових і інших заходів, пов'язаних із просуванням нової чи поліпшеної продукції на ринок збуту [1, с.2]. На думку автора, інноваційна політика, в широкому розумінні, поєднує науку, техніку, економіку, підприємництво та управління; вона торкається всього соціально-економічного середовища, включаючи виробництво, банки, науково-технічні кадри, рівень науково-технічної грамотності населення країни тощо [1, с.2].

Практика управління інноваційними процесами в різних країнах дозволяє виділити такі основні типи державної інноваційної політики:

1. Політика технологічного поштовху: розроблення різноманітних державних програм, великі капіталовкладення у масштабні інноваційні проєкти, використання інших прямих форм державної участі в регулюванні інноваційних процесів. Така політика спрямована на довгострокові інноваційні проєкти, які потребують значних фінансових вкладень та можуть бути реалізовані тільки потужними підприємствами.

2. Політика ринкової орієнтації: провідна роль ринкового механізму в розподілі ресурсів і визначенні напрямів розвитку науки та техніки, обмеження ролі держави у стимулюванні фундаментальних досліджень. Політика спрямована на короткострокові та недорогі інноваційні проєкти, які реалізуються окремими фірмами.

3. Політика соціальної орієнтації – політика, спрямована на соціальне регулювання результатів науково – технічного прогресу, прийняття рішень відбувається із залученням широкого кола громадськості.

4. Політика, спрямована на реформування економічної структури господарського механізму: суттєвий вплив передових технологій на вирішення соціально- економічних проблем, на зміну галузевої структури, взаємодію суб'єктів господарювання, рівень життя. Це потребує нових форм організації та механізмів управління розвитком науки і техніки, їх взаємодії [2, с. 64].

Також, на думку автора, на формування державної інноваційної політики впливає низка факторів, зокрема: рівень вилучення первинних доходів; ринкова інфраструктура;

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

законодавство; інтеграція науки і виробництва; конкурентоспроможність технологій; рівень економічного розвитку та інші [2, с.66].

Н. Г. Шепель у своїх дослідженнях стверджує, що «національні орієнтири інноваційної політики виявляються в конкретних моделях, використовуваних різними країнами...» [3,с.710]. Зокрема, більшість проведених досліджень у цій сфері виділяють американську і японську моделі інноваційної політики. Американська модель відрізняється найбільш повною автономією підприємництва. Орієнтування економічного розвитку здійснюється шляхом виділення особливої області, в останній час це військова технологія, куди держава вкладає кошти і тим самим забезпечує її технологічний пріоритет. Японська модель також припускає створення технологічного пріоритету, але при цьому акцент робиться на конкретні технології. На державному рівні визначаються технологічні переваги, що повинні бути досягнуті, і стимулюється їхній розвиток для того, щоб потім переводити на нові технології все народне господарство [4, с.165].

Існує також інша типологія, заснована на реалізації інноваційної політики з урахуванням закордонного досвіду, зокрема:

1. Залучення сучасних технологій із-за кордону. Державна політика орієнтована на широке впровадження сучасних технологічних процесів, поступовий перехід до застосування передових технологій, формування економіки з домінуванням п'ятого та шостого технологічного укладу. Така політика використовувалась у Китаї, Ізраїлі, Індії, Південній Кореї, Індонезії.

2. Об'єднання зусиль держави й бізнесу в напрямі фінансового забезпечення розвитку власної бази наукових досліджень, що передбачає використання принципів державно-приватного партнерства в таких сферах, як: фінансова (шляхом створення венчурних та інших фондів спільного інвестування), наукова (формування технологічних і наукових парків), соціальна (разом із формуванням виробничої інфраструктури та забезпеченням розвитку базових технологій, за що традиційно відповідає держава). Така політика мала місце у Великій Британії та Канаді.

3. Розбудова переважно інституційного середовища всередині. Створені інститути інноваційного розвитку зосереджуються на залученні і розміщенні в національній економіці фінансового, людського, техніко-технологічного капіталу з-за кордону і спрямуванні його в найбільш технологічно модернізовані види діяльності й виробництва. Підхід мав місце у Великій Британії та Італії.

4. Формування системи фіскальних і фінансово-економічних преференцій з метою створення найбільш привабливої платформи для ведення інноваційного бізнесу в регіоні. Підхід мав місце у Великій Британії та Канаді [5, с.33].

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Варто згадати і про більш відому і загальну бінарну типологію моделей державної інноваційної політики, а саме:

- ринкова модель з елементами державного сприяння (США, Велика Британія та інші країни Західної Європи);
- централізована модель управління інноваційним процесом, що відбувається у ринковому середовищі, культивується і підтримується державою (Японія, Франція, Китай, Росія) [6, с. 84].

Відрізняються ці моделі ступенем і механізмами державного регулювання інноваційної діяльності, де повна автономія, самостійність підприємництва в інноваційної діяльності й мінімальне втручання держави (в рамках англо-американської моделі) змінює значний вплив шляхом прямих дотацій і субсидій підприємствам і організаціям, які здійснюють інноваційну діяльність (в рамках франко-японської моделі).

Таким чином, світовий досвід передбачає широкий спектр економічних інструментів, за допомогою яких можливо управляти інноваційними процесами на макрорівні. При цьому важливо обрати та використати у конкретних економічних умовах найефективніші з них і спрямувати на них суспільні ресурси, що перебувають у розпорядженні держави. Тому сучасна інноваційна політика передбачає застосування системного підходу стосовно предметної галузі знань, комбінації методів, засобів і механізмів управління інноваціями із широким застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій.

Література:

1. Кравчун О. С. Методологічні проблеми реалізації інноваційної складової в інвестиціях. URL:<http://academy.gov.ua/ej/ej15/txts/12KOSISI.pdf>.
2. Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.
3. Шепель Н. Г., Філін А. О. Удосконалення управління інноваційною діяльністю підприємств в ринкових умовах. Глобальні та національні проблеми економіки. – Випуск №8. – 2015. – С. 709-715. – URL: <http://global-national.in.ua/archive/8-2015/260.pdf>.
4. Чучіна І. М. Інноваційно-інвестиційна політика України в умовах ринкової економіки [Текст] / І. М. Чучіна, М. Ю. Приз // Вісник КДУ імені Михайла Остроградського. – 2010. – Вип. 2 (61). – С. 165-168. – URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Natural/Vkdpu/2010_2_1/165.pdf.
5. Одотюк І. В. Сучасна інноваційна політика України: передумови, основні підходи та напрями реформування / І. В. Одотюк, О. М. Фащевська, С. М. Щегель // Вісн.

НАН України. – 2012. – № 7. – С. 32-46. – URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/handle/123456789/37333>.

6. Вермінська О. М. Управління інноваційними процесами на державному та регіональному рівнях. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12409/1/014_Upravl%D1%96nnja%20%D1%96nnova_83_88_704.pdf.

УДК: 33.330 JEL:Q130

Л. В. МОЛДАВАН

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ОБМЕЖЕНІСТЬ ФІНАНСОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ КУПІВЛІ СІЛЬГОСПУГІДЬ СЕЛЯНСЬКИМИ ГОСПОДАРСТВАМИ ТА СПОСОБИ УСУНЕННЯ ПРОБЛЕМИ

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» № 552-IX від 31.03.2020 пріоритетне право щодо придбання земельної ділянки актом закріплено на певний період за фермерськими господарствами [1]. Однак унормувати переважне право за селянами на купівлю земельної ділянки для розширення або започаткування нового господарства – лише половина справи. Перешкодою для реалізації цього права на практиці виступають обмежені можливості фермерських господарств отримувати доходи, яких вистачало б і на одночасну купівлю земельної ділянки, і на фінансування господарської діяльності, що обумовлюється особливостями сільського господарства (високим рівнем залежності доходів від непередбачуваних природно-кліматичних умов, сезонністю виробництва, повільним оборотом капіталу й інш.). У такій ситуації перебувають фермери усіх країн, незалежно від рівня економічного розвитку. А тому не лише у бідних країнах, а і в багатих США "зазвичай для фінансування купівлі землі використовуються значні обсяги запозиченого капіталу"[2]. Як правило, за довгостроковими позиками фермери не звертаються до комерційних банків, оскільки їм не під силу високі процентні ставки та недоступні умови, останні ж мало зацікавлені у кредитуванні виробників сільськогосподарської продукції, особливо малих і середніх, через високий рівень ризиковості виробництва і низьку ліквідність застави. Вихід із ситуації світова практика знайшла у створенні спеціалізованих аграрних фінансово-кредитних формувань, серед яких домінує місце займають *сільськогосподарські кооперативні кредитні товариства*, створені самими фермерами, та *небанківські державні установи по кредитуванню* сільськогосподарського населення. Щодо перших, то у

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>